

Bonhaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilne dělał,
Strójna če
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođn ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew če!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihiczhczeřni w Budyschinje a je tam sa schwórtlétu pshedplatu 40 pj. dostacž

Intry.

1. Pětra 1, 3—9.

Kajke to psheměnjenje, hdyz je syma nimo se ſwojej ſtróßnoſcžu a naſčzo pſchińdže, to lube, lubosne, kraſne naſčzo, kotrež, kaž husto pſchihadža, naſ pſchezo ſ nowej radoſcžu napjelnjuje. Tajke naſčzo pſchińdže po ſtróßnym ſymſkim čzaſku na jutrownym ranju, kotrež ſhadžesche ſ cžichého, cžémneho rowa pſche wſchón ſwět k ſbožu zykleho ſwěta. A hdzež ſu wěrjazh, tam ſaklineži w tych ſbóžnych jutrownych dňach tón ſtarý jutrowny khěrluſh Pětrowy, do kotrehož cžemý tež ſahložowacž:

Khwaleny budž Bóh a tón Wótz naſchego Knjeſa Jesom Khryſta!

1. Sa čzo my jutry khwalimy;
2. Kaž my jutry khwalimy.

1. Sa čzo my jutry khwalimy? So bychmy to jaſchimyli, dyrbimy hiſcheže junfrócz w duchu k rowej ſbóžniká hicž, kiž je ſ kamjenjom ſavrjeny a wobwachowaný wot wojaſow. Tón, kiž tam leži, bu w Božej nozy pſchipowjedaný jako ſwěta ſbóžnik, Khryſtuš, tón Knjeſ w Davitowym měſcze, hdze je tón ſlubjený mér wostał? Czi njepſcheczeljo ſami nětko wýſkaja, ale czi, kiž ſu jeho ſa ſwojego ſbóžnika měli, ſu we hľubokej ſrudobje, jich nadžija je ſaniczena, jich wěra khabla. Duž ſwěta jutrowne ranje, ſwjate, ſbóžne ſwětlo jutrowneho dnja ſhadža. Tón Wótz roſlemi ſwjateho rowa ryhele, ferschta živjenja

dobywashe nad ſmjerču, ſbóžnik ſtaný horje, wumoženje je dokonjane; wěra dobywa nad dwělowanjom, wulka nadžija je wěrjozym ſpožczena. Schtbž we wěrje k horjeſtanjenemu hłada, móže ſpěvacž: „Khwaleny budž!“

O kaž mohl ty mijelčo a małowerny k bokej ſtejo wostacž?

Jutrowny podawč je woprawdze wěrny; Bóh je jutrowny khěrluſh ſam pſches ſwojich jandželov ſaspěvacž dał: „Jesuš je woprawdze horjestaný!“ Pětr je ſwědk jeho horjestacža, wón je jeho widžał a rěczecž ſkylſchal. Duž ſahložuj tež ty do khwalby najwyschſcheho. Njeje to najwjetſcha nadžija? Weso by Khryſtuš čłowječ był, ſamo najlepſchi čłowječ, wón njeby mohl horjestanycž; pſches niežo njeje tón Wóčež kraſniſho Jesuša jako ſwojego jeniežkonarodženeho Ssyna wopokaſał a ſwěta ſbóžnika wopokaſał, hacž pſches horjestacze. Jeſi pač wón Boži Ssyn, potom je wón naſch ſbóžnik, potom je naſche wumoženje wěste; my ſmy wumoženi, ſmjerči je žahadlo wſate; a kaž je wón žiwý, tak tež budžemy my živi, a hdzež wón knježi, tam ſmějemy tež my junu ſwoju domiſnu. Hlajče, to je naſcha žiwa nadžija, na kotrež ſmy porodženi ſ nowa (ſcht. 3) pſches to horjestacze Jesom Khryſta wot morwych. Kiž ty ſo bědžiſh w khutnym žiwejnu ſe ſtaroſcžu a wobčežnoſcžu, kiž ty ležiſh w horzym ſmjeronym bědženju, njewesch, cžeho móžesch ſo džeržecž? Kiž ty pſchi rowach plakac̄h, njewesch, hdze ty troscht namakac̄h? Tam ſteji twój ſbóžnik, kiž je tebi nowe ſwjate, njeſmasane, njeſwjadne herbſtwo pſchihotował, kiž tebi ſho-

wane wostanie w njebeſach. Tak my wemy, ſa ezo my jutry kwalimy.

2. Kaf dyrbimy jutry kwalic? Jutry dyrbja tola kwydzeni njeſkonczneho, ſbózneho wjeſela byc, wone ſu zyłemu kwytej najwjetſche dary pſchinjeſle, ſ najhlubſcheje czemnoſce najioznishe kwyto, ſe kymjereze žiwjenje, ſe ſrudobu wyſkanje, ſe ſadwelowanja najrjeñchu nadziju. Ale kaf wjele wutrobow bęſche w tamnych dnjach połnych wjeſela? Pomyſlę ze ſebi na móznych a mudrych w Israelu, woni ſebi myſlachu, ſo ſu nad straſchnym Rabbijom dobyli, kiž bęſche jich naſladnoſci na puczu; ale jako nětko na jutrownym ranju ezi waſhtarjo jim wschitko pſchipowjeſtachu, kajke to naſtrōženje; woni wotmęchu khetſje ſhromadzisnu a pſchekalachi ſ pjenjesami tych wojałów, ſo bychu ſelżane powjescze roſnjeſli. Abo pomyſlimy ſebi na Thomaſcha, kiž ſam wosta ſe kwojim ſadwelowazym żarowanjom a ſo naſprydu wo ſbózne naſhonjenje jutrownego podawka pſchinjeſe. Abo pomyſlimy ſebi na njewerjazych wschitkach czaſow, kiž Chrystuſa ſacziſnu, bjes ſbóznika kholđa, tehodla ſu bjes wotyknjenego kónza živi, bjes troſhta czeſpja, bjes troſhta wumru; wschitka kraſnoſeſz naſečza móže ſo jem jenož rjane jebanje ſdac; wschitko jutrowne wyſkanje je jich wutrobam hórkę żahadlo. Schtó wuziwa ſam jutrowne wjeſele? Sama wérjaza wutroba (ſcht. 5). Duž wotewrče woczi a wuschi a wóczka, wiđec, klyſcheſz a naſhonicz to wulke ſbózne potajſtwo: Chryst je ſtanyl, ſe wſchej' martry czaſhnył. Hlaj, ſchtó je Bóh nad tobu a ſa tebje czinił; pōsnaj, ſo Chrystuſ ſjeje jenož twojich hréchow dla wumrjek, ale tež horjeſtanyl, ſo ſy ty poſtajeny ſ wečznemu žiwjenju; wopomu, ſo bjes njeho žana ſbóznoſeſz, ale w nim je tebi hnadna ſmilnoſeſz Boža wotewrjena, wschitkón njemér ſo tebi ſhubi, wschitke ranu wutroby ſu ſahojene. O wſmi jeho horje, teho wulkeho jutrownego ſerſchtu, teho horjeſtanjenego jako twojego ſbóznika, jako teho dobreho paſtyrja, ſa kotrymž ſamym chzesch kholđic. To dyrbni tež žohnowanje byc prawych jutrow, ſo ſa nim kholđimy, pſchetož my jo njeſamožemy ſami ſe ſebje, ſe kwojeje mozy, ta móz pak budże nam data pſches horjeſtacze naſcheho Knjesa Jesom Chrystu; wérjazym ſo wón ſe ſkutkom a woprawdze wopofasuje, a jako tón horjeſtaneny ſo wón wopofasuje pſches dobyczeſku wěſtoſe wutroby we wschitkach będzenjach a ſrudobach czaſneho žiwjenja, hdz wón naſchu wěru ſylni (ſcht. 7) Chrystuſ ſo džerzec, ſ njemu ſo wusnac ſ njewurjeknjenym a kraſnym wjeſelom! Duž my ſpewamy:

„O najwjeſelsche, o najsbózniſche
Hnady połniczke jutry wó!
Szmierz je we rowi,
S Chrysta ſmy ſtrowi,
Wjeſel, wjeſel ſo, žyrkej ty!
Hamjeni.

Introwny kwydzeni.

Chrystuſ je ſtanyl! Duž kwalobne pſalmu
Se rtom a wutrobu ſanochujcze;
Kózdy ſczel ſbóznikej džakowne pſalmu,
So many pſches njeho wujednanje;
Sa naſche hréchi wón we ſmierci poby,
Slemi móz ſmiercze a žiwjenje doby.

Chrystuſ je ſtanyl! O pōſelſtwo kraſne,
Móz bu precz, ranje je ſchwitalo;
Zutrowne klonzo nam ſefhadža jaſne,
Grudobu, ſkóržbū nětk wostajm ſo;
Do njebia we wérje duscha njech hlađa,
Pſches Chrysta kęſeje tam prawdoſeſz a hnada.

Chrystuſ je ſtanyl! Tak ſbóznikej ſpewa
Stwórbta tež ſ naſečzom wotuczazym;
Ty pak chzesch mjeležec, hdz wſchitko tu kęſewa,
Myſlam ſo podawac ſolhmurjenym?
Poſkuchaj tola, kaf ſ jutram ſo ſwonu,
Dha ſo ezi počv, troſcht do dusche roni.

Chrystuſ je ſtanyl! Njech staroſeſz naſtyschi,
Kamjen ſo ſeħa nam na wutrobu!
Wumóžnik ſychnjeńčla naſche wſchē klyſchi,
Poſczele po nozy jutrowniczku:
Staroſeſz kamjen wón ſ wutroby wali,
So bychmy w dowérje kručiſcho ſtali.

Chrystuſ je ſtanyl! Nětk ſobu ſ nim poſtaní
S hluſinu hrécha a njeprawdoſeſz;
Sa nim kroč, we nowym žiwjenju wostań,
Starý běh tebi njech prósny row je.
Jeli ſo ſ Chrystuſom we kwyetle kholđiſch,
Dha ſo ſ nim junu tam w njebeſach wodžiſch.

Chrystuſ je ſtanyl! Duž njeboj ſo rowa,
Komorku twoju wón wuſwyczil je;
Czelo ſo do njeje na khwili khowa:
Junu ſu jutry, hdz ſbudzi wón eze.
Potom ſ nim pońdžesč do kraſnoſeſz raja,
We kotrymž Salemske pſalmu ſo haja!

K. A. Fiedler.

Jutry.

W pſchirodze knježi, ſaž w czołowskim žiwjenju, tón wulki ſalon w bywanju a hinitoſeſz. Tutemu ſalonieji je wschitko poſeſiſnjenie, jemu dyrbni ſo wſcho, hdz tež ſ njechanjom, pođwolicz. Rjane je naſečzo, hdz wſchudze w ležu a na lužy ſo nowe žiwjenje hiba, rjane je tež lečzo we wěnu ſložanych kložow a w pſche pižanych kwyetkow; ale temu ſleduje naſhma, hdz ſe ſtomoſ ſadaſ, a ſurowa ſhma, hdz ſo wſcho žiwjenje w pſchirodze wotewrjeva a ſněh ſemju ſ bělej czeſlnej plachtu wodžewa. Potom mrěje tež radoſeſz w naſchich wutrobach, a wyleſ, ſ kotrymž naſečzo poſtrowiſhmy, ſo pſchewobrocza do tysiſneje ſkóržbū: Kaf je tola wſcho ſak ſeſtodne, tak ſniczomne!

Zedziwoſeſz po naſečzu, po ſaſowotuczenju pſchirody, po naſečzu w czołowskim žiwjenju, po dnjach naſcheho džeczatſta a rjaneje młođoſeſz ſ pſchiberaſzimi lětami roſcze a naſ po prawym naſche žyłe dečke žiwjenje njewopuſhcz. Ale hdz ſi tole naſečzo naſmakam? Tole naſečzo, ſa kotrymž žana ſhma njeſlěduje, hdz ſe ſwětli ženie njewjadnu a klonzo wjazy njeſahadža, tale młođoſeſz bjes starjenjo, tole žiwjenje bjes hinitoſeſz? Žow na ſemi ſawěſeſe niž. Kózde naſečzo je wěſhczjenje na tole wujadne naſečzo, ſa kotrymž naſcha duscha žedži.

Ale rukowanje ſa tamne wěčne naſečzo halle pſchi wotewrjenym rowje horjeſtanjenego doſtawamy. „Jeſuſ je žiwý!“ to je to wjeſeke pōſelſtwo, kotrež jutrowne ſwonu ſaſo do kraja njeku. „Jeſuſ je žiwý a my budžem ſež žiwi!“ To je ta wéra, kotrež naſ ſe ſproſe džerži, chzedžaſi naſ ſeinske staroſeſz a

twjerdy semski pschah stuzic; ta wera, so ho sa kmjercu a rowom, nad wschitkim bhwaniom a wschitkej hinitoscu nascheho czasneho zivjenja jumu nowe naleczo, nowy swet, nowe njebo a nowa semja posbehaju, hdzez prawdoscz bydli.

Prawdoscz! tak s redka je wona hischeze tudy delefach nadeic! Tak sdychuje tak nekotry pod czejkim czischczom, nad nim wotpozowazym, a won budzishe jo tola lepje sazkuziel! Tak ho tak nekotry lud hischeze potloczuje a tak won podarmo po prawdosczi sdychuje! Tola jutry nam rukowanje sa to dawaju, so je hischeze jena prawdoscz. Dobycze njeprawdoscze, kotaż Sbóznika na kchiz pschibi, bescze jeno pschelhodne; Kniesowa prawiza pak dobycze wobkhowa! Pilatus a jeho pażmo su dawno budzeni, ale Jesuś je żyw, a nad wotewrjenym rowom ho jeho dobyczejska khorhoj smahuje. To dawa nam tu sbóznu wéstoscz, so sa nasche dusze psches Božu hnadi jumu węczne naleczo pschiidze.

F.

Jesuś je żyw.

(Pschelozf.)

Dobhywarjo, s rowa stanjem,
Pschewinjerjo wschitich czmowzych mozow,
Kiz swet hréshny s Bohom siednał sy,
Sswietlo sy wschich czemnych kmjertnych nozow,
Budz mi dzenz a sa czas pschichodny
Harsh synk a khérlusich swieczeny.

Khwalcze so mnu Ssyna Davita,
S Judy law nad njeprscheczelom doby,
Ssmjercze strach mód hele roslama,
Tako s dobhywarjom w heli pobyl;
Wyskaj s hlozhom, hréshny czlowjecze:
Jesuś żyw je do węcznoscze!

Gloria! czert, hela tschepota,
Hdyż wscho wyska: Sbóznik s rowa stanu;
Ziwjenje twój lud, o Knjeze, ma,
Hrécha, kmjercze swiasz nět s njeho spanu;
Wumozeny, hacz do węcznoscze
Sswieczi won czi duschu, ziwjenje.

K. A. Fiedler.

Won je żyw! —

Hdyż bescze D. Luther s khwilemi struchly a frudny, so won kózdy czas s tym słowom troškowasche a woschewjesche: „Won je żyw! — Czasto won tuto słowo s krydu psched ho na blido napiża; haj na wschë durje a szczeny won piżasche: „Won je żyw! Won je żyw!“ — Tako bu ras praschan, schto chze s tym prajic, won wotmolwi: Jesuś je żyw, a njebyli won żyw był, njebych besci żaneje hodzinki żyw byz żadał. Teno dofelz won żyw je, budzemj też my psches njeho żyw, każ won ham praji: „Sa hym żyw a wy budzecze też żyw!“ —

Lutherowe słowo wo horjestaczu.

Zylemu żwetej je njembzno, morweho sbudzic, ale temu Kniesej Khrystuzej njeje to jenoż mögno, ale to też sa njeho żana pröza ani, dżeko njeje. Kunje każ, chze-li něchtó jeneho, siż spi, se spanja sbudzic, jeno wo ložo klapa a praji: Hejda, stań! tak czini Khrystuzej też. Haj, Khrystuzej je wjele ložscho, morweho sbudzic, hacz nam někoho se spanja. To chze ton Knies radyl, so bchmy jo wérsili a njehodzili jako njehmani a sli ludzo, kiž njedzelu a dżekawu dżen w koczmje żedza a piwo do schije lija,

jakó kruwy wodu a praja: Schto rodžu wo Boža, schto rodžu wo kmjercz? Ty hroşny czlowjecze, sa czimž stejisch, to dostenjesch, ty budzesch też wumrjecz a do hele storżeny.

Weste je, so Khrystuż na poſlednim dniu pschiidze a naš wschich wot kmjercze sbudzi. Duż wotpozująca kschesčijanow czela w rowie a spja, hacz Khrystuż pschiidze a klapa na row a praji: Stań, stań, Marczinje Luthero, poj won. Potom w jenthm wokomiku stanjemj jako s czicheho, duschnego spanja a budzemj węczniye s Kniesom Khrystużom żyw a wjezeli.

Jutrownicza.

Ssmjertne jaſtwo roſlamane
Jutrowniczka pschipojdzi,
Wjeſeloſcze tħelba rzi.
Wostne hlozh dospēwanie
Do poł czichej' noz̄ sy. —

* * *

Jutrowni czaharjo na ranischi kemsh.

Hdze sy mi banty czećwjene
Na żwiedżenj wjezeli,
Schto mōdrych, bēlych pschinjeże
Na żwiedżenj jutrowny?

Hdze je mi woda jutrowna
Se żorla czerstweho,
Schto mi tej' jaſnej' naczerpa
Do żlónza na ranko?

Hdze sy mój pschony konko,
A schto ho sradujesch?
Każ żlonečko skoczi sħadżeo,
Ty so mnu sejħrawjesch!

Hdze sy mi jejka piżane,
Tich dawno żadny żym,
Schto dżenż je kuleż so mnu chze
Na brjóžku selenym?

Hdze sy mi rjane khorhovje

Na żwiedżenj dobycza,
Te bubon a pschczele
Do żwiatoh' khérluscha?

* * *

Khérlusch kemſcherjow.

O najżwjezżiha jutrowniczka
W blyscju selenym, naletnim!
Budz nam żwiatocżne powitana
W templu Kniesowym wħażokim.

Sswjate pschendze wutrobu czucze,
Njewuprajne hiba ho hnuče,
Hdyż twoje swony nam klinċa
A twoje khérlusche hincza
Halesuja dobyczejske!

H. Zejler.

Kwětki jutrowniczy.

Stari sy besci powjedali: Hdyż Khrystuż s rowa stanjuwshi psches Joseforu sahrodu dżesche, bē ho na jene dobo s njeye wschón njerjad (czećnje, wosty atd.) shubil a kwětki żame, s rańszej rožu kriepjene, w sahrodze kżejachu a se żwojej lubosnej wonju stanjenego Sbóznika swjeżelachu. Njebjeski Wotz bescze tuton dżiw czinił; pschetoż won chżysche, so by jeho luby Ssyn na tym dniu, na kózym bē ho se semje to stare poslecze prjecz wħalo, nicżo hacz kwětki w sahrodze njewidżak.

Kas bescze tuto pschirunanie żobotu do jutrow macż żwójemu małemu dżesżu powjedała. Hdyż tuto dżeczo jutrownicżku rano do sahody stupi, so wulży stróži, so tam w żrijedża mjes kwětkami wjele njewuschnie trawu a druheho njerjada wuroszeneho wħħlada. „Teno rucże won s wami, ton Knies Jesuś njeha jutrownicżku nicżo hacż żame kwětki widżecz,“ tak to dżeczo rjeknij a pocza ton njerjad se semje torħacż.

Nascha wutroba je tež sahrodka. Kwětki dobrých poczinkow chze tam nasch Sbóžnik widzecz. Tehodla won s njeje se wšchemi wostami hréchow a šloſcežow!

Introwne jejka.

Waschnje, ſo jutry s jejkami wobdarjecz, je jara stare a nadža ſo pola pohanskich ludow kaž pola křeſčjanow; mjes poſlednimi bě wono hžom w přenim lětňazu po Chr. ſawjedžene. W Petersiskej pada džen na noweho lěta nimale na tón ſamý čaſ ſo naſch jutrowny ſwjetdžen, dokelž tam prothka čaſ naſteňe runonóznoſeže jako ſpočatſ lěta poſtaſa. Hžom popoſdnju tehole dnja podawaju ſo hwěſdarjo do bydlow bohotow w provinzech, ſo bychu tón woſomik wobledžbowali, hdžez runonóznoſež ſastupi, a taſ rucze hacž woni w tym naſtupanju ſnamjo dadža, ſo ludej ſ kanonowymi ſalvami ſpočatſ noweho lěta woſjewi. Potom ſapocžnu ſo wulke ſwjetocžnoſeže, pſchi čimž ſo ludžo, taſ husto hacž jeno někak móžno, nowu drastu woblekaſu, cžehož dla tónle čaſ tež „ſwjetdžen nowych drastow“ rěka. Mjes darami, ſ fotrymž ſo ludžo přeni džen ſwjeteluja, woſebje jejka na přenim měſtne ſteja. Wone ſu ſ drohotnych mjeđzow dželane, woſmołowane a wýzopeje płacžiſny. Tež w Serailu, paſazu hłownego města, ſo tón džen na 5—600 jejow roſdželi. Wone płacža pohonam jako ſnamjo radoſeže — mjes tym ſo ſu židam ſymbol želenja. Žarowazym ſo jejka ſ jedži poſkiežowach, a pódla jutrownego jehnjecža, ſ dopomnježu na wucžah ſ Egiptowskeje jutry na blidze wěrjaſeho žida ſtejazeho, nježmědža jejka pobrachowacž.

Pola křeſčjanow je jejo wobras horjeſtacža. Kaž ſ njehibiteho jejka žiwý ptacžk wukhadža, twjerdu ſkorpinu pſchelamje a ſo na ſwojimaj křidleschkomaj do powětra poſběhnje: taſ je Chrystuſ w pſchekražnjeni podobje ſe ſanknjeneho rowa wustupil; taſ tež my junu ſ rowa ſtanjem, hdžez ſo wone kaž ſkorpinu roſlamaju a my na polku naſchego Sbóžnika ſo jemu napſchecžiwo ſ njebiu poſběhnjemy.

W žanym kraju njeje waschnje wobdarjenjow ſ jejkami taſ roſscherjene kaž w Ruskej, hdžez kóždy domjazy, haj ſamo kóždy woſak jejko někajeježkuli podobiſny doſtawa — nihdže paſ ſo tež pſchi tym luboſniſki jutrowny poſtow nježlyſhi dyžli tón, fotryž tam jedžn druhemu pſchiwoluje: „Tón knjes je stanyl!“ a žeje njeſobrachuje woſmołwa: „Wón je woprawdze stanyl!“

Tež jutrownne ſwjetzenje.

Pſched někotrymi lětami ſetſach, taſ powieda wucžer, jutrownicžku na wžy přenjeho pohonča na rycerſkuble, fotrehož mała džowka bě mi ſuba ſchulečka. Pſchecželnije wón ſe mni ſtupi a mi horzo ruku tloczivochi džesche: „Chzych runje ſ wam pſchińc, knies wucžerjo, chzych ſo podžakowacž, ſo mam tajke rjane jutry.“ Džiwojo praschach ſo, taſ wón to měni.

„Nó,“ džesche wón, „cžich pſatk chzych po mojim waschnju poſlednju do korežmy hicž a kaſki jedžn potom domoj pſchinidže, móžecže ſebi myžliež. Duž džesche moja Hanka: Ale nano, dženž na tym dnju, hdžez dyrbjeſche tón knjes Chrystuſ taſ jara čerpicž, nježdyrbjal ty do korežmy hicž. To ſlowo ſapſhimy mje móžnje a ja praſach: Nó, dha powiedaj mi tola, taſ je tón Sbóžnik čerpiſ. Pomylcze ſebi, duž powiedasche mi džecžo zyku historiju taſ duſhne a ſe ſyłami we wočomaj a powiedasche, ſo ſeže ju w ſchuli hiſteče wjèle rjeſcho powiedali. Tehodla chzych ſo podžakowacž. Duž ſzym drje domach wostał a dženža tež a předowanje je mi džecžo pſchedečitalo, dokelž móžu halle jutſje ſažo ſemſchi hicž.“ Mój ſo roſzohnowachmoj a ja džech won na polo. Kóždy budže mi radž wěrič, ſo mějach tež ja rjane ſwjate dny.

Rosſcherjenje biblije we ſlowjanskich rěčach.

1. Nowijazyk biblijow roſscherja jendželske abo „britiske

bibliſke towarzſtwo.“ Wono je w poſledních třech lětech ſlědowaze ſicžby biblijow a jednotliwych bibliſkých dželov roſscherja:

	1910	1911	1912	1913
Ružowske	16 085	32 286	27 131	27 161
Ruthenske	6 368	12 826	11 017	6 787
Bołharske	2 977	3 056	51 898	14 326
Dužnožerbſke	23 240	33 954	105 464	39 930
Khørwatske	10 251	12 632	32 970	22 533
Sſlawonske				
t. j. zyrkino-ſlowjanske	830	988	653	660
Sſlowjenſke	6 338	8 366	17 515	7 093
Sſlowaſſke	3 217	10 440	23 130	17 604
Cžeske	41 190	43 405	48 853	47 111
Pólske	27 594	32 670	37 429	36 133

Do hromadu 1908: 136 227

1909: 123 192.

2. Londonske towarzſtwo „Scripture Gist Mission“ wudawa woſebje jednotliwe bibliſke knihy ſ wobrasami. Woni ſu roſscherjeli w pjež lětech wot 1. haprleje 1908 hacž do 1. haprleje 1913:

Ružowske:	61 528
Ruthenske:	8 500
Bołharske:	21 969
Dužnožerbſke:	70 274
Khørwatske:	7 180
Cžeske:	10 000
Mafurske:	13 000,
Pólske:	44 000
Korelske:*	24 350.

3. „Ružowske prawožławne bibliſke towarzſtwo“ w Petersburgu roſscherja ſa lěto pſches 200 000 bibliſkých knih.

4. Woſebje ſa ſſlowjanow w Pruskej cžiſhečeſtej biblije ſ hornjołužiſkých ſſerbow: „Sakſke bibliſke towarzſtwo“ w Draždžanach, ſa delnjołužiſkých ſſerbow „v. Cansteinski bibliſki wustaw“ w Hali. Wot tuteho towarzſtwo je „Pruske bibliſke tow. w Barlinje Nowy testament ſa delnjołužiſkých ſſerbow cžiſhečeſz daſo; tožame towarzſtwo roſscherja w Pruskej Hornjej Lužiſy tež biblije Draždžanskeho towarzſtwo.

Licžby roſscherjenja ſu:

Hornjołužiſkých biblijow ſa lěto něhdže 200,	
= nowych testamentow	50;
Delnjołužiſkých biblijow ſa lěto něhdže 10!!!	
= nowych testamentow	12;
Pólskich biblijow ſa lěto něhdže	320.

Tute licžby ſu mi na moju próſtwu wot towarzſtow ſamých pøſlpane. Pod 3. ſym jeno ſhromadne licžby doſtał a to: Pruske hłowne tow. je pſchedaſo ſa poſlednje 5 lět něhdže 60 delnjožerbſkých testamentow, 160 hornjožerbſkých, 250 pólskich biblijow. v. Cansteinski wustaw ſa poſlednje 10 lět něhdže pſches 100 delnjožerbſkých biblijow a 4000 pólskich a litawſkich biblijow. (Licžbu Polakow a Litwjanow ſym ſtají ſaž 4 : 1.) Hdžez hžom Draždžanske towarzſtwo pſche, jo ſo hornjołužiſke biblije lěto wot lěta mjenje pſchedawaju, dha je woprawdze ſrudnje, ſchtož wo delnjołužiſkej bibliji ſhoniſy. Líd, kotryž ma tola hiſteče 30 000 duſchow, trjeba ſa ſyke lěto 10 biblijow a 12 testamentow we ſwojej maczternej rěči. Wotuež, lido ſhwaleneje pobožnoſeže!

Schwjela.

* Korelske ſu ſiſti narod w polnóznej Ružowskej, ale doſpolnje pſchedečeženi, taſ ſo jich nětežiſcha rěč ma jaſo ružowska podręcz licžicž.